

Zápis ze 7. zasedání plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody Olomouckého kraje ze dne 19. 3. 2024

Přítomni: dle prezenční listiny

Forma jednání: prezenčně, KS 2. NP KÚOK, Jeremenkova 40a, Olomouc

1. Přivítání účastníků, organizační záležitosti, přenos informací z minulého jednání

1. náměstek hejtmána, předseda Rady hospodářské a sociální dohody Olomouckého kraje (dále jen RHSD OK) Mgr. Ivo Slavotínek přivítal přítomné členy, všechny prezentující a stálé hosty a konstatoval, že je přítomno 14 z 21 členů.

Pan náměstek dále představil program 7. zasedání plenární schůze RHSD OK.

Program:

1. Přivítání účastníků, organizační záležitosti, přenos informací z minulého jednání
2. Informace z jednání Rady hospodářské a sociální dohody ČR
3. Vývoj nezaměstnanosti v Olomouckém kraji
4. Podpora podnikání v Olomouckém kraji (zástupci ICOK a CzechInvest)
5. Různé

K předloženému programu nebyly ze strany pléna žádné připomínky a doplnění.

Pan předseda RHSD OK dále zmínil, že na Předsednictvu RHSD OK dne 23. 2. 2024 byla projednána situace ohledně tématu zavedení výpovědi bez udání důvodu. Sociální partneři diskutovali o dánském modelu Flexicurity.

Pozornost byla věnována také konkurenceschopnosti ocelářského průmyslu v ČR, konkrétně situaci ve společnosti Liberty Ostrava.

Další probírané téma se týkalo uskutečněných protestů zemědělců, a to především akce ze dne 22. 2. 2024. Protestu se zúčastnili zemědělci z 11 evropských zemí. Do společného protestu se zapojila Agrární komora, Zemědělský svaz, Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů, Společnost mladých agrárníků a část členů Asociace soukromého zemědělství. Evropská komise v reakci na protesty slíbila zjednodušení předpisů pro zemědělce.

Zástupci sociálních partnerů se po projednání dohodli na návrhu usnesení, který byl následně jednomyslně schválen:

- A. RHSD Olomouckého kraje žádá Vládu ČR, aby se intenzivněji a komplexněji věnovala situaci v tuzemském ocelářství a začala hledat možná řešení krize i celkového ohrožení konkurenceschopnosti ocelářského průmyslu v ČR.**
- B. RHSD Olomouckého kraje vyzývá Vládu ČR, aby v orgánech a institucích EU a na národní úrovni hledala uplatnění takových opatření s ohledem na zemědělce, ochranu trhu a ochranu zdraví, které zmírní tlak, jemuž zemědělci čelí (snížení dopadu Green Dealu a byrokratické zátěže).**

Ze strany odborových svazů byl vznesen ještě další návrh usnesení ve znění: **RHSD Olomouckého kraje nesouhlasí s návrhem na přijetí právní úpravy, která umožní zaměstnavatelům propouštět zaměstnance bez udání důvodu**; tento návrh usnesení byl nakonec po projednání navrhovatelem stažen. Důvodem je skutečnost, že sociální partneři doposud neznají finální znění tzv. flexibilní novely zákoníku práce.

2. Informace z jednání Rady hospodářské a sociální dohody ČR

Na úvod pan Mgr. Ivo Slavotínek, předseda RHSD OK, informoval přítomné, že se dne 26. 2. 2024 uskutečnila 174. Plenární schůze RHSD ČR za přítomnosti místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a místopředsedy RHSD ČR Ing. Mariana Jurečky, prezidenta SP ČVR Mgr. Jana Rafaje, MBA a předsedy ČMKOS Josefa Středuly.

Na programu byly projednány strategické investice a prorůstová opatření, informace o postupu prací na důchodové reformě, situace ve zdravotnictví (personální oblast), státní energetická koncepce ČR a konkurenceschopné ceny energií, zprávy o realizaci projektů sociálních partnerů obsahující aktivity k prohloubení sociálního dialogu, dále také informace o využití prostředků z Fondu spravedlivé transformace a Modernizačního fondu, informace o situaci ve společnosti Liberty Ostrava a informace o postupu prací na společném záměru podpory dalšího profesního vzdělávání.

Bližší informace z jednání národní tripartity představil pan Ing. Hanák, prezident FTL a.s., Prostějov. Z klíčových strategických věcí (strategické investice, prorůstová opatření a státní energetická koncepce a konkurenceschopné ceny energií) nebylo vzneseno žádné rozhodnutí a projednávání předložených materiálů bude řešeno v období duben – květen na příštím jednání až za přítomnosti předsedy vlády. Z důchodové reformy se sociální partneři shodli na konceptu předčasného odchodu do důchodu u náročných profesí, nedosáhli však shody nad jejich přesným vymezením z hlediska vybraných rizik. Dalším probíraným tématem byla situace ve zdravotnictví, kdy sociální partneři žádali, aby se národní tripartita věnovala otázce řešení lékové politiky a zajištění dostatku léků v ČR. Další apel byl i na udržitelnost financování, personální zajištění, kvality a efektivity českého zdravotnictví založeného na solidárním veřejném zdravotním pojištění. Na závěr pan Ing. Hanák ještě zmínil, že Plenární schůze RHSD ČR schvaluje zprávy o realizaci projektů sociálních partnerů obsahujících aktivity k prohloubení sociálního dialogu dle § 320a, písm. a) zákoníku práce a opatření v oblasti prevence rizik vzniku poškození zdraví zaměstnanců následkem pracovního úrazu nebo nemoci z povolání dle § 320a, písm. b) zákoníku práce za rok 2023.

3. Vývoj nezaměstnanosti v Olomouckém kraji

V dalším bodu jednání Ing. Novotný, ředitel odboru zaměstnanosti ÚP Olomouc, informoval o aktuálních údajích v oblasti nezaměstnanosti za Olomoucký kraj a celou ČR. Vývoj nezaměstnanosti Olomouckého kraje v podstatě kopíruje křivku celé ČR. Olomoucký kraj je se svými 4,2 % nezaměstnanosti na střední úrovni ve srovnání s ostatními kraji. Na konci února 2024 počet uchazečů o zaměstnání byl v Olomouckém kraji 17 658. Počet nezaměstnaných v Olomouckém kraji je o 1 554 (tj. o 10 %) vyšší než v loňském roce. Počet nezaměstnaných se procentuálně nejvíce

zvýšil v okresech Olomouc a Prostějov, naopak nejméně v okresech Přerov, což bylo vlivem nového významného zaměstnavatele (společnost Amazon). V zimním období dochází k prohloubení rozdílů mezi regiony (např. nezaměstnanost na Javornicku je více než 3x vyšší než na Prostějovsku a Némčicku).

Mezi uchazeči o zaměstnání (UoZ) z řad ukrajinských uprchlíků převažují osoby se základním vzděláním (30 %), druhou nejčastější skupinou jsou vysokoškoláci (27 %) a za nimi následují vyučení (24 %). Drtivou většinu (80 %) mezi UoZ tvoří ženy. Největší podíl ukrajinských uprchlíků je zaměstnán ve zpracovatelském průmyslu (36 %) a v administrativě (25 %).

V další části prezentace byla zmínka o ohrožených pracovních místech spojených s robotizací a digitalizací. Ohrožená místa mohou být jak méně kvalifikované profese – řidiči, telefonní operátoři, dělníci, tak i vysoce kvalifikované profese – učitelé, právníci, analytici, lékaři, zdravotní sestry, IT pracovníci. Na druhé straně vzniká poptávka po nových profesích, které jsou potřebné pro konstrukci, výrobu a zprovoznění robotů a používání AI (umělá inteligence). Dle veřejných dat se uvádí, že vlivem AI by do 5-ti let mělo zaniknout, popř. se transformovat asi 60 % stávajících profesí.

V rámci Národního plánu obnovy je dána alokace 7 mld. Kč, z toho na přímé rekvalifikace je částka 6,5 mld. Kč, na vzdělávací centra 490 mil. Kč a na Databázi rekvalifikací 10 mil. Kč. Databáze rekvalifikací neboli E-shop neboli Jsem v KURZU poskytuje seznam všech rekvalifikačních kurzů, které nabízí ÚP v Olomouci. Databáze rekvalifikací je určena jak pro uchazeče o zaměstnání, tak pro zájemce o zaměstnání.

Zástupce za odborové svazy, Ing. Krmášek dále uvedl, že je nyní aktuálně v ČR 296 107 uchazečů o zaměstnání, což je o 13 599 víc než v únoru 2023 a počet volných míst pozvolna klesá (aktuálně 268 579 volných pracovních míst). Dále uvedl, že generální ředitel Úřadu práce ČR Daniel Křištof, Ph.D. veřejně sdělil, že během pěti let přijde o zaměstnání 300 tis. pracovníků a zeptal se, zda máme očekávat zvýšený nárůst nezaměstnanosti. Na otázku reagoval Ing. Novotný, tím, že enormní nárůst nezaměstnanosti dle jeho uvážení neočekává, jeden z argumentů je, že stále chybí pracovní síla. Většina sociálních partnerů se shodla, že by dle „zdravé nezaměstnanosti“ uvítali zvýšení nezaměstnanost na 5 – 6 %.

4. Podpora podnikání v Olomouckém kraji (zástupci ICOK a CzechInvest)

Ohledně podpory podnikání v Olomouckém kraji vystoupila ředitelka regionální kanceláře CzechInvest pro Olomoucký kraj, Ing. Veronika Pudlová Voltnerová. Regionální kancelář CzechInvestu pro Olomoucký kraj poskytuje široké spektrum služeb pro podnikatele, investory a startupy s cílem podpořit jejich rozvoj, inovace, exportní aktivity a propojení s dalšími regionálními partnery. Z hlavních činností a rolí této kanceláře jsou investiční pobídky (pomáhají podnikatelům získat finanční podporu a daňové úlevy při investicích do nových projektů), dále nabídka nemovitostí a brownfieldů (pomáhají podnikatelům, najít vhodné prostory pro své podnikání). CzechInvest dále vede sektorovou databázi dodavatelů (umožňuje podnikatelům, najít potenciální partnery a dodavatele), poskytuje technologickou inkubaci a podporu pro startupy (poskytují podporu novým inovativním firmám), nabízí exportní

poradenství, kdy zastupují CzechTrade pro Olomoucký kraj, aby pomohli firmám expandovat na zahraniční trhy.

Na závěr prezentace o státní příspěvkové organizaci CzechInvest byl položen dotaz ohledně postavení Olomouckého kraje z hlediska atraktivnosti pro investory a podnikatele.

Na dotaz reagovala paní ředitelka, která uvedla, že firmy v regionu (zpracovatelský průmysl) musí při investičních pobídkách splňovat podmínku přidané hodnoty (např. průměrný plat zaměstnanců na krajské úrovni, určité % vysokoškolských pracovníků, spolupráce s univerzitami v kraji a jiné), což je bohužel nyní už celokrajské nastavení, které nelze změnit ani pro hospodářsky a sociálně ohrožená území, i když tyto podmínky HSOÚ znevýhodňují o to více.

Dále vystoupil ředitel Inovačního centra Olomouckého kraje, pan Mgr. Tomáš Dostál, který představil ICOK jako veřejnou inovační agenturu, která rozvíjí a kultivuje inovační ekosystém Olomouckého kraje. Aktéry inovačního ekosystému Olomouckého kraje jsou veřejná sféra, akademická sféra, občanská společnost a soukromý sektor. ICOK spoluvytváří atraktivní region, který buduje budoucí generace (žáci a studenti), napomáhá realizovat nápady (začínající podnikatelé a Startupy) a dělá z dobrých firem firmy inovativní. Mezi akce a aktivity na podporu startupové komunity patří Startup Academy, Ynovate Fest s tématem proměny startupového ekosystému, Podnikavá hlava, Akcelerátor pro začínající podnikatele, Business Camp a jiné. Agentura nabízí řadu služeb pro firmy, mezi které patří vstupní analýza a business příležitosti, poradenství a odborné konzultace, propojení na vědecko-výzkumná pracoviště, propojení kreativců a firem, inspirativní eventy a networking.

Z pléna nebyl vznesen žádný dotaz k prezentaci Inovačního centra Olomouckého kraje.

5. Různé

Ing. Krmášek informoval, že se ve veřejném prostoru objevila informace, že Rada Asociace krajů České republiky schválila většinou 11 hlasů ze 14 přítomných členů návrh nového modelu stanovení podílů jednotlivých krajů a hlavního města Prahy na RUD (rozpočtové určení daní) krajů a v této souvislosti se objevila rázná odmítavá stanoviska zástupce hlavního města Prahy, Moravskoslezského a Ústeckého kraje. Ing. Josef Suchánek, hejtmán Olomouckého kraje připustil, že pro Olomoucký kraj není nový systém výhodný, kdy přepočtem by letos podle nového návrhu dostal kraj o 200 milionů korun méně. Pan hejtmán informoval o procesu projednávání daného tématu a postupných změnách podmínek schválení návrhu. I když Vláda ČR snad nakonec finanční prostředky krajům přidá (částku 6 mld. Kč v průběhu následných let 2025-2027 + příspěvek na opravu cest z SFDI ve výši 4 mld. Kč), tak i pro Olomoucký kraj to nebude výhodný krok, i když v absolutních hodnotách půjde o „snížení budoucího zvýšení“. Jedná se o méně výhodný systém, ale současný systém byl neudržitelný.

Pan Zecha za odbory apeloval na hejtmanství v oblasti dopravy, konkrétně se jedná o problém na železnici ve městě Uničov. Situace byla projednána i s panem starostou Vincourem, kdy společně požadovali intervenci. Tvrdí, že v době, kdy v odpoledních hodinách zhoustne doprava (především v době ukončení pracovních směn po 14 hod ze závodu Miele Uničov a jiné), jsou kolony aut v této oblasti dlouhé až 600 m.

Důvodem je dlouhý interval uzavření závor. Aktuálně se hledá řešení, situace byla komunikována s dopravcem a probírána i na Olomouckém dopravním fóru dne 6. 11. 2023.

Předseda informoval, že v roce 2024 jsou plánované další dvě jednání RHSD OK, a to v červnu a prosinci. Na červnové zasedání byla prozatím navržena témata:

- Odborné školství jako klíč k prosperitě regionu.
- Představení portfolia podnikatelských činností Okresní hospodářské komory Olomouc

Předseda poděkoval všem přítomným za účast a za rozsáhlé příspěvky nejen ze strany prezentujících.

Příloha č. 1: Bod 3 Vývoj nezaměstnanosti v Olomouckém kraji

Příloha č. 2: Bod 4a Podpora podnikání v Olomouckém kraji – CzechInvest

Příloha č. 3: Bod 4b Podpora podnikání v Olomouckém kraji – ICOK

Zapsala: Ing. Zdeňka Judasová

Schvaluje: Mgr. Ivo Slavotínek, 1. náměstek hejtmana Olomouckého kraje, předseda RHSD OK